

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/97/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200701
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5618200701.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: F. S., nar. XX. XX. XXXX., trvale bytom G. Z. XXX/X, A., XXX XX U. C., v spore o zaplatenie 1.715,63 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 22Csp/13/2018-80 zo dňa 29.11.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výrokoch, ktorými žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, p o t v r d z u j e .

V ostatnej časti odvolaním strán sporu nenapadnutej ponecháva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi 1.771,68 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.715,63 € od 16.2.2018 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol, žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84,24%. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že sporové strany uzatvorili 15.10.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000 €, ktoré neboli účelovo viazané. Poplatok za poskytnutie úveru bol dojednaný na sumu 60 €, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval 0,73 € mesačne, výška anuitnej splátky bola určená na 29,98 €, termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol 12.11.2015 a splatnosť úveru mala nastať 14.10.2024. Výška RPMN predstavovala 13,23%, priemerná RPMN dosiahla 15,44%. Celková čiastka, ktorú mal klient zaplatiť v zmysle uvedenej zmluvy, dosiahla 3.297,84 €. Výška odplaty bola dojednaná na 14,94%, výška úroku z omeškania 5% ročne, výška poplatku za vklad v hotovosti na úverový účet v sume 2,50 €, výška poplatku za predčasné splatenie úveru alebo jeho časti vo výške 1%/0,5%. Z obsahu Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 15.10.2015 vyplýva, že žalobca pred poskytnutím úveru skúmal osobné a majetkové pomery žalovaného. Z Prehľadu splácania úveru do predčasného zosplatenia vyplýva celková suma splátok vo výške 748,80 €, z čoho bolo započítané na úrok 449,83 €, na istinu 284,37 € a na poistné 14,60 €. Výška doposiaľ nesplatennej istiny predstavovala 1.715,63 €. Podľa listiny Stav omeškaných splátok na úvere vyplýva, že ku dňu zosplatenia 15.02.2018, predstavovala výška dlhu 1.770,41 €. Podľa prepočtu zmluvných úrokov mal súd preukázanú celkovú výšku dlžných úrokov v sume 54,78 €. Podľa prepočtu úrokov z omeškania výška dlžných úrokov z omeškania predstavovala 1,27 €. Po právnej stránke okresný súd posúdil vzťah sporových strán založených zmluvou zo dňa 15.10.2015 ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere

v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Právny vzťah sporových strán bol vo všeobecnosti zároveň regulovaný aj ustanoveniami § 52 a nasl. OZ, pričom po zohľadnení všeobecnej definície zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, okresný súd ustálil, že sa na právne pomery sporových strán vzťahujú príslušné ustanovenia tohto predpisu. Žalovaný skutkové tvrdenie uvedené v podanej žalobe nepoprel, v nadväznosti na čo súd v tejto časti nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej istiny v sume 1.715,63 € považoval za nesporný, keďže jej výpočet je zrejmy aj z pripojeného tabuľkového prehľadu. Za opodstatnený považoval súd aj nárok na úroky, ktoré boli vyčíslené v pripojenej tabuľke. Výška úroku 11,5% ročne nevykazovala znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto mal súd za to, že v tejto časti žalobcovi právo na zaplatenie sumy 54,78 € nesporne patrí. Pokiaľ však išlo o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, v tejto časti súd žalobný návrh zamietol. Uviedol, že úrok jednoducho povedané predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru. Nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať požičané prostriedky u seba, nakoľko pri opačnom výklade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodovaciu prax súdov, najmä Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018. K úrokom z omeškania uplatňovaným z úrokov uviedol, že Občiansky zákonník neupravuje majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky a preto tu neexistoval právny základ odôvodňujúci postup požadovaný žalobcom. V nadväznosti na uvedené žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy vo výške 1.771,68 € (istina 1715,63 €, úroky 54,78 €, úroky z omeškania 1,27 €). O výške úrokov z omeškania rozhodol v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu strán v spore.

2. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca, čo do výroku, ktorým okresný súd vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol a rozhodol o trovách prvoinštančného konania. Poukázal na to, že strany si dohodli dobu trvania nároku na zmluvné úroky až do splatenia úveru, zastal preto názor, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. V tejto súvislosti poukazoval na ust. § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a komentár IURA EDITION. Poukazoval i na rozhodovaciu prax, konkrétne rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017 zo dňa 31.1.2017 a ust. 497 Obchodného zákonníka, § 506 Obchodného zákonníka, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017, č.k. 43Co/28/2017 zo dňa 27.2.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 59/1998, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/193/2017 zo dňa 7.12.2017, rozsudky Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Co/297/2017 zo dňa 13.2.2018, Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/138/2017 z 27.3.2017, 3Co/108/2017 z 29.5.2018, § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ust. § 506 Obchodného zákonníka. Za rozhodujúcu skutočnosť tiež považoval, že návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obsahoval pod č. 1 ustanovenie, ktorým sa navrhovalo doplnenie ust. § 53 ods. 9 o vetu: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565.“ Takto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takého ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu, neobsahuje. To len dokazuje, že zákonodarcu nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení dlhu neobmedzil. Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.3.2008 sp. zn. 4Cob/62/2007, v ktorom krajský súd vyslovil, že s omeškaním s úhradou úroku je možné požadovať platenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov. Ak je dlžník v omeškaní so splatením peňažného záväzku (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka), je povinný platiť z nezaplatených sumy úroky z omeškania. Pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškaní požadovať z týchto zmeškaných úrokov úroky z omeškania. V tejto súvislosti poukázal na ústavný princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je aj predvídateľná a konzistentná judikatúra, ďalej odkázal i na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/542/2016 z 13.6.2017, 43Co/19/2017 zo dňa 29.11.2017, Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/143/2017 z 19.4.2008, Krajského súdu v Nitre č.k. 12Co/116/2017 z 19.6.2018, Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/270/2017 z 31.5.2018. Pokiaľ sa týkalo rozhodnutia

prvoinštančného súdu vo výroku o trovách prvoinštančného konania, zastal názor, že okresný súd pri výpočte náhrady trov konania nepostupoval správne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu, ale i úroky ako príslušenstvo pohľadávky. Poukazoval na rozsudok Krajského súdu Trnava č.k. 10CoPr/2/2016 z 27.7.2016, uznesenie NS SR č.k. 6Obo/243/2007 z 27.11.2008, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 12Co/145/2017 z 27.3.2018, podľa ktorých za úspech v konaní treba považovať priznanie celej výšky istiny s tým, že úroky ako príslušenstvo znášajú osud hlavnej veci, preto ak sú uplatnené spolu s ňou, netvorí osobitný predmet konania a nejde ani o spojenie dvoch samostatných vecí. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 13/2014 z 29.10.2015 zastal názor, že pri rozhodovaní o práve strany sporu na náhradu trov konania je potrebné vychádzať výlučne z úspechu strany sporu vo vzťahu k uplatňovanej istine, nehľadiac na prípadný neúspech v časti príslušenstva. Žiadal preto rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zmeniť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Zároveň žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a vyhovieť žalobe žalobcu v celom rozsahu.

3. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny názor, pokiaľ žalobu žalobcu v časti, v ktorej si uplatňoval nárok na zaplatenie úrokov z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zamietol. V tomto smere sa odvolací súd plne stotožnil s argumentáciou okresného súdu uvedenou v napadnutom rozhodnutí (§ 387 ods. 2 CSP). Za správny považoval postup prvoinštančného súdu, pokiaľ zamietol i úrok z omeškania zo zmluvných úrokov po zosplatnení. Za smerodajné v tejto súvislosti odvolací súd považoval, že vzhľadom na to, že neboli priznané úroky z úveru po zosplatnení, nebolo možné ani sankcionovať dlžníka za omeškanie s ich úhradou prostredníctvom žalobcom požadovaných úrokov z omeškania. I keď odvolací súd pripúšťa, že je možné sankcionovať dlžníka za omeškanie s úhradou zmluvného úroku prostredníctvom úrokov z omeškania, takýto postup prichádza do úvahy iba v tom prípade, ak súd prizná zároveň i úroky z úveru veriteľovi ako odôvodnene požadovaný nárok. Bolo by však v rozpore so zásadou formálnej logiky priznať žalobcovi nárok na úrok z omeškania zo zmluvného úroku v prípade, ak súd žalobu veriteľa, ktorou si uplatňoval právo na zaplatenie takéhoto úroku z úveru ako nedôvodný zamietne.

5. Odvolací súd sa stotožnil s postupom prvoinštančného súdu i pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď dôsledne vychádzal z ust. § 255 ods. 2 CSP a o výške nároku žalobcu na náhradu trov prvostupňového konania rozhodol s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu strán v spore. Žalobca si uplatnil popri istine i nárok na zmluvný úrok z úveru po zosplatnení dlhu a s tým súvisiaci nárok na úroky z omeškania. Z takto uplatneného úroku z úveru súd priznal úrok z úveru do zosplatnenia vo výške 54,78 € a úrok z omeškania vo výške 1,27 €. Žalobu o takto uplatnených nárokoch vo zvyšnej časti zamietol a preto podľa názoru odvolacieho súdu správne pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania na túto skutočnosť prihliadol a nárok na náhradu trov konania žalobcovi priznal iba z ním dosiahnutého čistého úspechu v spore. Napokon žalobca mimo poukazu na rozhodovaciu prax súdov nepoukázal na zákonné ustanovenie, ktoré by ukladalo súdu nezohľadňovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania neúspech sporovej strany ohľadne uplatneného príslušenstva, ktoré môže byť buď samostatným predmetom konania alebo predmetom konania popri uplatnenej istine. Ak súd žalobe žalobcu, ktorou uplatňuje popri istine i úroky, či už z úveru alebo z omeškania nevyhoví, musí ju v tejto časti zamietnuť, nakoľko inak by nerozhodol o celom predmete prejednávanej veci. Znamená to, že tak ako istina i uplatňované úroky, či už z úveru alebo z omeškania, tvoria spoločne s istinou predmet sporu, o ktorom sa medzi stranami koná a rozhoduje. Pokiaľ by, ako uvádza žalobca, príslušenstvo zdieľalo osud hlavnej veci, nebolo by potrebné zo strany súdu ani o takto uplatnenom príslušenstve samostatne rozhodovať. Znamená to, že pokiaľ súd samostatne koná a rozhoduje o nárokoch žalobcu uplatnených popri istine ako príslušenstvo, ktoré na rozdiel od uplatnenej istiny žalobcovi neprizná, nie je podľa názoru odvolacieho súdu legitímneho dôvodu na to, aby túto skutočnosť súd nepremietol i do rozhodovania o nároku na náhradu trov konania. V žiadnom prípade nie je možné za úspech strany považovať rozhodnutie, ktoré jednoznačne vyznieva v jej neprospech. V opačnom prípade by o tejto časti predmetu konania boli úspešné obe strany sporu, teda jednak tá, vo vzťahu ku ktorej bola žaloba ohľadne tejto časti predmetu konania zamietnutá a zároveň strana, vo vzťahu ku ktorej bol v zmysle rozhodnutia

súdu takto uplatnený nárok veriteľa zamietnutý. Prvoinštančný súd v nadväznosti na uvedené správne preto neúspech žalobcu vo zvyšku ním uplatneného nároku v žalobe premietol do rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania a priznal mu nárok na náhradu trov konania iba z čistého úspechu, ktorý v konaní skutočne dosiahol.

6. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)